

Образац 2.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ПРИЈАВА

теме докторске дисертације

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име (име једног родитеља) и презиме кандидата:

Јелена (Стојанче) Цуца

Датум и место рођења (општина, град, држава):

14.04.1980. (Панчево, Панчево, Србија)

Кућна адреса кандидата:

Адреса кандидата на послу:

Кликните да бисте почели унос текста.

Кућни телефон кандидата:

Кликните да бисте почели унос текста.

Е-mail адреса кандидата:

jelena.angelovski@gmail.com

Мобилни телефон кандидата:

Телефон кандидата на послу:

Кликните да бисте почели унос текста.

ОСНОВНЕ СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио основне студије:

Филолошки факултет, Универзитет у Београду

Стечени академски назив кандидата по завршеним основним студијама:

Дипломирани библиотекар-информатичар

Година дипломирања:

2005

МАСТЕР (или МАГИСТАРСКЕ) СТУДИЈЕ

Назив и седиште факултета на којем је кандидат завршио магистарске или мастер студије:

Филолошки факултет, Универзитет у Београду

Тема магистарског или мастер рада:

Библиотеке у добу знања: Функције и задаци у процесу информационог описмењавања

Стечени академски назив по завршеним магистарским или мастер студијама:

Дипломирани библиотекар-информатичар –Мастер

Година одбране магистарског или мастер рада:

2009

ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

Пун наслов предложене теме докторске дисертације:

Бечке библиотеке као „покретна домовина“: Српски културни идентитет између принт-капитализма и дигиталне хуманистике (1811–2025)

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације:
(обавезно се наводи једна од научних области за које је Факултет матичан – филолошке науке; библиотекарство; културолошке науке и комуникологија)

Филолошке науке - Библиотекарство

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације:
(листа ужих научних области налази се у чл. 12 Статута Факултета)

Библиотекарство; Културолошке науке и комуникологија

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације:

(нпр. српски/енглески/руски језик, српска/енглеска/руска књижевност, фонологија, синтакса, анализа дискурса, обрада природних језика, версификација, наратологија, компаратистика итд.)

Историја библиотека, дигитална хуманистика, културни идентитет у дијаспори, хабзбуршки цензурни систем, аустријско-српски културни односи

Језик на ком ће дисертација бити писана и брањена:

(уколико се теза не пише на српском језику, кандидат предаје образац пријаве, образложење и биобиблиографију и на српском језику и у преводу на језик тезе)

Српски језик

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Име и презиме ментора:

Проф. др Гордана Стокић Симончић

Звање:

Редовни професор

Факултет или институција:

Филолошки факултет, Универзитет у Београду

Ужа област научноистраживачког рада:

Библиотекарство и информатика

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

1.	Библиотека кроз време : национални хоризонти / приредила Гордана Стокић Симончић ; уредници Гордана Стокић Симончић, Горан Траиловић. – Панчево : Градска библиотека ; Београд : Филолошки факултет, 2023. - Аутор четири поглавља у овој тематској монографији
2.	Библиотека кроз време : прилози општој историји библиотека до 16. века / приредила Гордана Стокић Симончић ; уредници Гордана Стокић Симончић, Горан Траиловић. – Панчево : Градска библиотека ; Београд : Филолошки факултет, 2017. - Аутор четири поглавља у овој тематској монографији
3.	Књига и библиотеке код Срба у средњем веку / Гордана Стокић Симончић. – 2. измењено и допуњено издање. – Панчево : Градска библиотека, 2020.
4.	Гордана Стокић Симончић, А. Стошић, Љубица Марковић – градитељка библиотекарске струке у Србији, Читалиште научни часопис за теорију и праксу библиотекарства, Vol. XXI, No. 40, pp. 39-50, Мај, 2022.
5.	Гордана Стокић Симончић, Друштво југословенских библиотекара или Још једном о континуитету библиотекарског удруживања, У: Библиотекарско друштво Србије: 1947–2022 / уредник Драгана Грујић. – Београд : Библиотекарско друштво Србије, 2022.
6.	Школовани библиотекари: професионалне могућности и избори / Гордана Стокић Симончић и Анђела Стошић. - Библиотеке и идентитет 4 : зборник радова са научног скупа одржаног 24. и 25. маја 2023. године у Панчеву и Београду / главни уредник Гордана Стокић Симончић ; одговорни уредник Горан Траиловић. – Панчево : Градска библиотека ; Београд : Универзитет, Филолошки факултет, 2025. – Стр. 161–175.
7.	Библиотекарке – чланице Удружења универзитетски образованих жена (1927–1941) / Гордана Стокић Симончић, Анђела Стошић. - У: Женски покрет (1920–1938): Зборник радова / Јелена Милинковић, Жарка Свирчев, уреднице. - Београд : Институт за књижевност и уметност, 2021, стр. 369-386.
8.	Библиотеке и идентитет : Прологомена за историју модерног српског библиотекарства / Гордана Стокић Симончић, Жељко Вучковић. – Панчево: Градска библиотека; Нови Сад: Филозофски факултет, 2012. – 149 стр.

Предложени ментор потписом потврђује да прихвата менторство на предложеној теми, а да је **број докторских дисертација** које су у процесу израде или одобрења на којима је тренутно ментор _____.

Датум прихватања менторства:

Потпис предложеног ментора

_____

_____

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Име и презиме ментора:

Др Гордана Илић Марковић

Звање:

Виши предавач на Катедри за славистику Универзитета у Бечу

Факултет или институција:

Институт за славистику, Универзитет у Бечу (Universität Wien)

Ужа област научноистраживачког рада:

Аустријско-српски културни и језички односи, јужнословенска књижевност и култура.

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације који га квалификују за менторство (најмање 5 радова):

1.	Илић Марковић, Гордана. „Окупациони лист Београдске новине/Belgrader Nachrichten, 1915–1918”. У: Научни састанак слависта у Вукове дане. – Београд : МСЦ ; Филолошки факултет, 2015, 143-156.
2.	Илић Марковић, Гордана. „Двојезична свакодневица – предрасуде и чињенице, српски и немачки у Бечу”. У: Пети међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура”. – Нови Сад : Филолошки факултет, 2010, 779-789.
3.	Илић Марковић, Гордана. „Обреновићи у штампи Аустроугарске и Немачке почетком 20. века – између реалности, фикције и сензационализма, у: Обреновићи и књижевност: Зборник радова. Вукићевић, Д. / Пејчић, А. Београд: Институт за књижевност и уметност, Београд, 2024, 407-424.
4.	Илић Марковић, Гордана. Слушај како говорим - Мркаљ. – Загреб : СКД Просвјета, 2025, 129 стр.
5.	Плић Марковић, Gordana. (2025). A Neverending Story – The Utilisation of Language as a Political Instrument: National and Language Policy of Austria-Hungary in Bosnia and Herzegovina. <i>Balkanica - Annual of the Institute for Balkan Studies</i> , (LVI), 53–85. https://doi.org/10.2298/BALC2556053I
6.	Плић Марковић, Gordana. Im eigenen und im fremden Land gefangen. Serbische Internierte des Ersten Weltkrieges in Österreich-Ungarn. In: <i>Kriegsgefangenschaft in Österreich-Ungarn 1914-1918: Historiographien, Kontext, Themen</i> . Moritz, V. & Walleczek-Fritz, J. (Hrsg.). Wien: Böhlau Verlag, Band 10. 2022, 435-466. DOI: 10.7767/9783205215240.435.
7.	Плић Марковић, Gordana. Der Große Krieg: Der Erste Weltkrieg im Spiegel der serbischen Literatur und Presse. Wien, 2014, 272 S.
8.	Плић Марковић, Gordana. From Serbian to Serbo-Croatian and Bosnian / Croatian / Serbian in Austria: migrant pluricentricity reflecting complex historical and present developments in: <i>Pluricentric Languages and non-dominant Varieties worldwide : Vol. 1: Pluricentric Languages across continents - Features and usage</i> . Muhr, R. (Hrsg.), Peter Lang, Frankfurt a. Main, 2016, 407-422.

Предложени ментор потписом потврђује да прихвата менторство на предложеној теми, а да је број докторских дисертација које су у процесу израде или одобрења на којима је тренутно ментор _____ 0 _____.

Датум прихватања менторства:

16. март 2026.

Потпис предложеног ментора

_____

НАПОМЕНА КАНДИДАТА

Уз Пријаву кандидат прилаже:

1. попуњен образац **образложења** предлога теме докторске дисертације,
2. попуњен образац **биобиблиографије** кандидата,
ВАЖНА НАПОМЕНА: Сви кандидати који бране докторску дисертацију на Универзитету у Београду пре одбране морају имати један рад објављен или прихваћен за штампу у часопису са релевантне листе часописа у складу са прописима Универзитета у Београду.
3. пријаву докторске дисертације са образложењем и биобиблиографијом у електронском облику као Word документ (**CD**),
4. **потврду** да је стекао 120 ЕСПБ на ДАС,
5. оверену копију дипломе о завршеним основним студијама,
6. оверену копију дипломе о завршеним мастер (или магистарским) студијама,
7. **извод из матичне књиге рођених** са уписаним држављанством,
8. доказ о уплати трошкова пријављивања докторске дисертације.

Подносилац пријаве својим потписом потврђује да предложену тему није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству.

Име и презиме кандидата:

Јелена Цуца

Број досијеа:

17081/Д Датум подношења

пријаве:

16. март 2026.

Потпис кандидата

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

теме докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:

Јелена Цуца

Број досијеа:

17081/Д

Радни наслов теме докторске дисертације

Бечке библиотеке као „покретна домовина“: Српски културни идентитет између принт-капитализма и дигиталне хуманистике (1811–2025)

Научне области којима претежно припада тема докторске дисертације

Библиотекарство; Културолошке науке и комуникологија

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Библиотекарство; Културолошке науке и комуникологија

Области истраживања којима припада тема докторске дисертације

Историја библиотека, дигитална хуманистика, културни идентитет у дијаспори, хабзбуршки цензурни систем, аустријско-српски културни односи

Предмет научног истраживања

Предмет овог истраживања јесте улога бечких библиотека — пре свега Аустријске националне библиотеке (ÖNB) — у формирању, очувању и трансмисији српског културног идентитета током два века (1811–2025). Централна теза која се у раду заступа јесте да Беч није био само уточиште за српску књигу у егзилу, већ комплексни административни филтер: систем у коме су империјалне институције — цензурни

апарат, Дворска библиотека, полицијски архиви — истовремено контролисале и омогућавале српску културну продукцију. Појам „покретна домовина“ (bewegliche Heimat) операционализује се кроз три аналитичка нивоа: материјални (физичко присуство српске књиге у страним трезорима), административни (процес превођења културног идентитета у податак и каталог) и дигитални (феномен алгоритамске (не)видљивости). Посебан примарни архивски допринос представља систематска анализа фонда АТ-ОеStA/ННStA РА I 821-6 (425 страница документације Керхнавеове комисије о реквизицији 19 београдских библиотека 1915–1917), који у српској историографији до сада није био предмет целовите научне обраде.

Основне хипотезе од којих се полази у планираном истраживању

Истраживање полази од три међусобно повезане хипотезе: (1) Историјска хипотеза: Копитарова двострука улога — библиотекара који гради словенску колекцију и цензора који контролише ток књига — није била противречна, већ комплементарна стратегија институционалне заштите српске културне продукције. (2) Социолошка хипотеза: Бечке библиотеке функционисале су као Бурдијеова „поља културне продукције“ у којима су српски аутори акумулирали културни капитал кроз механизме преговарања са империјалним институцијама. (3) Савремена хипотеза: Дигитализација хабзбуршких фондова у 21. веку ствара нову фазу видљивости српске књиге, али истовремено и нове облике невидљивости — „алгоритамски дамнатур“ — услед системских OCR грешака које ћириличне текстове 19. века чине практично непретраживим.

Циљ истраживања и очекивани резултати

Циљеви истраживања су: (1) историјско-библиографска реконструкција присуства српских књига у бечким библиотекама од 1811. до данас; (2) теоријска анализа механизма којима су ове институције конструисале и преносиле српски културни идентитет у дијаспори; (3) анализа цензурног система као облика културне политике; (4) мапирање дигиталног присуства српске књиге у 21. веку, са посебним освртом на „алгоритамски дамнатур“. Очекивани резултати укључују: прву систематску обраду фонда РА I 821-6 у српској историографији, реконструкцију Копитарове транснационалне кореспондентске мреже на основу 17 кореспондената из фонда рукописа и старе штампане грађе Аустријске националне библиотеке, квантитативну анализу алгоритамске пристрасности (Algorithmic Bias) у дигиталним системима претраживања Аустријске националне библиотеке (ÖNB), те увођење нових аналитичких концепата: „покретна домовина“, „медијска лабораторија“, „алгоритамски дамнатур“ и „колективни дамнатур“.

Теоријски оквир на који ће се истраживање ослањати

Истраживање се ослања на шест теоријских оквира организованих у две равни. Примарни оквири: (1) Бенедикт Андерсон — теорија принт-капитализма и замишљених заједница, примењена на бечку штампарску инфраструктуру као основу српске културне продукције (поглавља II–III); (2) Алајда Асман — дихотомија складишног и функционалног памћења (нем. Speicher/Funktionsgedächtnis), кичма аргументације од II до V поглавља, објашњава функцију бечких библиотека као пасивних трезора културног памћења; (3) Жак Дерида — концепт „насиља архивирања“, примењен на цензурни апарат и дигитализацију (поглавља IV–V и Закључак). Интерпретативне призме: (4) Пјер Бурдије — теорија културног капитала и поља културне продукције; (5) Хоми К. Баба — концепти трећег простора и колонијалне мимикрије, примењени на Копитарову двоструку улогу; (6) Стјуарт Хол — дијаспорски идентитет као позиционирање, примењен на случајеве Давидовића и Сарајлије

Оквирни опис материјала који ће се користити и метода за његову анализу

Материјал обухвата примарне изворе из шест архивских фондова: (1) ÖNB Sammlung von Handschriften und alten Drucken, Autographensammlung — кореспонденција 17 сарадника Јернеја Копитара; (2) ÖNB Cod. Slav. — словенски рукописи укључујући Cod. Slav. 131; (3) AT-OeStA/HHStA PA I 821-6 — фонд о реквизицији српских библиотека 1915–1917; (4) AVA Polizeihofstelle — четири акта о цензури (PHSt 7138/1820, 188/1814, H21/1820, H139/1818); (5) Wienbibliothek Konfiskate — конфисковане новине и плакати; (6) Zensurdatenbank Универзитета у Бечу. Методологија еволуира дијахронијски: филолошка критика извора за поглавља II–III (рукописи, писма, каталози), архивска критика за поглавље IV (ратна документација, административни ланци), и методе дигиталне хуманистике за поглавље V (OCR анализа, GND претраге, алгоритамска пристрасност).

Оквирни план истраживања

План истраживања: I. Увод — Беч као лабораторија замишљене заједнице: институционални оквир, теоријске премисе и структура истраживања. II. Стварање културног језгра (1811–1864) — Копитарова ера: успостављање словенске колекције, цензурни апарат, Вукова издавачка делатност у Бечу. III. Бечка медијска лабораторија — штампарска, дистрибуциона и кореспондентска инфраструктура: 17 кореспондената, пренумеранти, мрежа. IV. Изазови 20. века — Керхнавеова комисија (PA I 821-6), колективни дамнатур, бомбардовање Народне библиотеке 1941, евакуација у руднике соли. V. Дигитални идентитет (2000–2025) — ANNO и ABO портали, алгоритамски дамнатур, транслитерациони понор, квантитативна анализа. Закључак — четири епохе покретне домовине, теоријска синтеза.

Прелиминарни списак стручне литературе

1. Anderson, Benedict. *Imagined Communities : Reflections on the Origin and Spread of Nationalism*. – London : Verso, 2006.
2. Assmann, Aleida. *Erinnerungsräume : Formen und Wandlungen des kulturellen Gedächtnisses*. – München : C.H. Beck, 2018.
3. Bachleitner, Norbert. *Censorship of Literature in Austria, 1751–1848*. – Leiden : Brill, 2022.
4. Battles, Matthew. *Library : An Unquiet History*. – New York : W.W. Norton, 2003.
5. Bhabha, Homi K. *The Location of Culture*. – London : Routledge, 1994.
6. Bourdieu, Pierre. *Language and Symbolic Power*. – Cambridge : Harvard University Press, 1991.
7. Csáky, Moritz. *Das Gedächtnis der Städte : Kulturelle Verflechtungen – Wien und die urbanen Milieus in Zentraleuropa*. – Wien : Böhlau, 2010.
8. Danielczyk, Julia. *Das Gedächtnis der Stadt : 100 Jahre Wienbibliothek im Rathaus*. – Wien : Metroverlag, 2014.
9. Darnton, Robert. *Censors at Work : How States Shaped Literature*. – New York : W.W. Norton, 2014.
10. Derrida, Jacques. *Archive Fever : A Freudian Impression*. – Chicago : University of Chicago Press, 1996.
11. Frimmel, Johannes. *Kommunikation und Information im 18. Jahrhundert : Das Beispiel der Habsburgermonarchie*. – Wiesbaden : Harrassowitz, 2009.
12. Hall, Stuart. *Cultural Identity and Diaspora / u: Rutherford, Jonathan (ur.), Identity : Community, Culture, Difference*. – London : Lawrence & Wishart, 1990.
13. Horel, Catherine. *Multicultural Cities of the Habsburg Empire, 1880–1914*. – Budapest : Central European University Press, 2022.
14. Kaiser, Max. *Austrian Books Online : Die Public Private Partnership der Österreichischen Nationalbibliothek mit Google*. – Wien : Österreichische Nationalbibliothek, 2011.
15. Kann, Bettina. *Vom Ordnen, Suchen und Finden im Internet : Suchmaschinen als Tore zur Welt*. – Wien : Österreichische Nationalbibliothek, 2006.
16. Mauthe, Gabriele. *64 Jahre Biblios : Rückschau auf die Festschrift für Josef Stummvoll*. – Wien : Österreichische Nationalbibliothek, 2009.
17. Noble, Safiya Umoja. *Algorithms of Oppression : How Search Engines Reinforce Racism*. – New York : New York University Press, 2018.
18. Rachinger, Johanna. *The Austrian National Library : Pride and Treasure of Austria*. – Wien : Österreichische Nationalbibliothek, 2006.
19. Risam, Roopika. *New Digital Worlds : Postcolonial Digital Humanities in Theory, Praxis, and Pedagogy*. – Evanston : Northwestern University Press, 2019.
20. Smith, David A. *A Research Agenda for Historical and Multilingual Optical Character Recognition*. – [online] : NULab Reports, 2018.
21. Stummvoll, Josef. *Die Österreichische Nationalbibliothek : Festschrift*. – Wien : Holzhausen, 1968.
22. Terras, Melissa ; Nyhan, Julianne ; Vanhoutte, Edward (ur.). *Defining Digital Humanities : A Reader*. – Farnham : Ashgate, 2013.
23. Thylstrup, Nanna Bonde. *The Politics of Mass Digitization*. – Cambridge : MIT Press, 2019.
24. Vidmar, Luka. *A Slavic Republic of Letters : The Correspondence between Jernej Kopitar and Baron Žiga Zois*. – Leiden : Brill, 2021.

25. Zuboff, Shoshana. *The Age of Surveillance Capitalism : The Fight for a Human Future at the New Frontier of Power.* – New York : PublicAffairs, 2019.
26. Илић Марковић, Гордана. *Двојезична свакодневица : Језичке праксе у Срба у Аустрији.* – Wien : LIT Verlag, 2020.
27. Павић, Миодраг. *Историја српске књижевности барокног доба.* – Београд : Српска књижевна задруга, 1970.
28. Тошовић, Бранко. *Српски погледи на односе између српског, хрватског и бошњачког језика.* – Graz : Leykam, 2009.

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

БИОБИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
за пријаву теме докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
Јелена Цуца

Број досијеа:
17081/Д

Радни наслов теме докторске дисертације

Бечке библиотеке као „покретна домовина“: Српски културни идентитет између принт-капитализма и дигиталне хуманистике (1811–2026)

Биографија кандидата

Јелена Цуца је дипломирани библиотекар и информатичар са завршеним мастер студијама на Филолошком факултету Универзитета у Београду. Током студија је усмерила своја интересовања ка културном памћењу, дигиталним библиотекама и управљању информацијама. Објавила је више научних радова у рецензираним часописима, међу којима се издвајају радови у Читалишту, као и студије о применама великих података у библиотекарству.

Њена истраживачка пракса обухвата анализу дигиталних фондова, управљање колекцијама и имплементацију савремених информационих технологија у библиотекарству. Активно учествује на стручним семинарима и конференцијама, као што су Focus on Open Science, Беч, Аустрија (2018), Biblionet, Нови Сад, Србија (2014), као и на радионицама из области јавних набавки, комуникације и мултикултурних проблема у Европи.

Учешће у пројектима обухвата рад у Градској библиотеци Вршац на обуци грађана 55+ за основну информациону писменост и коришћење електронских ресурса (2012-2016), у оквиру Националне политике отвореног приступа.

Међу достигнућима истиче се прво место на првој српској виртуелној берзи Volkstreet коју је организовала Volksbank Serbia, при чему је похваљена за јавно говорништво и вештине односа с јавношћу.

У оквиру докторских студија планира да настави истраживања у области културног памћења, дигиталне доступности и интеграције великих података у

библиотечке системе, са циљем унапређења доступности и корисничке ефикасности јавних и националних библиотека.

Од 2018. године кандидат је запослена у Бечу, у Organization of the Petroleum Exporting Countries (ОПЕС), у Канцеларији генералног секретара, где обавља послове протокола, администрације и архиве.

Списак објављених научних и стручних радова кандидата

1. Јелена Цуца, Развој јавне библиотеке као отвореног простора у дигиталној ери и њена улога у демократизацији друштва, Читалиште научни часопис за теорију и праксу библиотекарства, Vol. XVII, No. 32, pp. 61–66, Мај, 2018. DOI: <https://doi.org/10.19090/cit.2018.32.61-66>.
2. Јелена Цуца, Технологија великих података (Big Data) и примена у будућој библиотечкој пракси, Читалиште научни часопис за теорију и праксу библиотекарства, Vol. XIX, No. 37, pp. 82–92, Новембар, 2020. DOI: <https://doi.org/10.19090/cit.2020.37.82-92>

Деловодни број:

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ПРИМЉЕНО: 26-03-2026

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	715/3		

КАТЕДРА ЗА БИБЛИОТЕКАРСТВО И ИНФОРМАТИКУ

ПРЕДЛОГ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације

Подаци о кандидату

Име и презиме кандидата:
мср Јелена Цуца

Број досијеа:
2017/30081

Радни наслов теме докторске дисертације

Бечке библиотеке као „покретна домовина“: Српски културни идентитет између принт-капитализма и дигиталне хуманистике (1811-2025)

Уже научне области којима припада тема докторске дисертације

Библиотекарство; Културолошке науке и комуникологија

Предлог ментора докторске дисертације

др Гордана Стокић Симончић, редовни професор

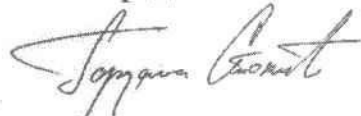
1) Катедра за _____ је САГЛАСНА са предложеном темом докторске дисертације и предлогом ментора и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

2) Катедра за _____ је САГЛАСНА са предложеном темом докторске дисертације уз промену предложеног ментора, за шта је кандидат дао сагласност која се налази у прилогу, и предлаже Већу докторских академских студија Филолошког факултета да усвоји наведени састав Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости предлога теме докторске дисертације.

3) Катедра је закључила да предложена тема не припада ужој научној области која се изучава на Катедри и Пријаву теме на разматрање упућује Катедри за _____, која у року од 30 дана треба Већу докторских академских студија Филолошког факултета, преко Архиве, да упути предлог састава Комисије за одбрану теме и оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Управник Катедре

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

МЕНТОР	
Име и презиме:	Гордана Стокић Симончић
Звање:	редовни професор
Факултет или институција:	Филолошки факултет Универзитета у Београду
Ужа област научноистраживачког рада:	Библиотекарство
Ако предложени ментор није на листи ментора Филолошког факултета, испуњеност услова за ментора потврђује се приложеном табелом из акредитације (m_tabela) . Квалификације за менторство предложене теме се потврђују радовима из области којој припада предложена тема дисертације (најмање 5 радова).	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Предложени ментор својим потписом потврђује да прихвата менторство предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања менторства:	Потпис предложеног ментора*
25. 3. 2026.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ПРЕДЛОГ МЕНТОРА И ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

МЕНТОР	
Име и презиме:	Гордана Илић Марковић
Звање:	Виши предавач на Катедри за славистику Универзитета у Бечу
Факултет или институција:	Институт за славистику, Универзитет у Бечу (Universität Wien)
Ужа област научноистраживачког рада:	Аустријско-српски културни и језички односи, јужнословенска књижевност и култура
Ако предложени ментор није на листи ментора Филолошког факултета, испуњеност услова за ментора потврђује се приложеном табелом из акредитације (<i>m_tabela</i>) . Квалификације за менторство предложене теме се потврђују радовима из области којој припада предложена тема дисертације (најмање 5 радова).	
1. Илић Марковић, Гордана. „Окупациони лист Beogradske novine/Belgrader Nachrichten, 1915–1918”. У: Научни састанак слависта у Вукове дане. – Београд : МСЦ ; Филолошки факултет, 2015.	
2. Илић Марковић, Гордана. „Двојезична свакодневица – предрасуде и чињенице, српски и немачки у Бечу”. У: Пети међународни интердисциплинарни симпозијум „Сусрет култура”. – Нови Сад : Филолошки факултет, 2010.	
3. Илић Марковић, Гордана. Двојезична свакодневица : Језичке праксе у Срба у Аустрији. – Wien : LIT Verlag, 2020.	
4. Ilić Marković, G. (2025). A Neverending Story – The Utilisation of Language as a Political Instrument: National and Language Policy of Austria-Hungary in Bosnia and Herzegovina. <i>Balkanica - Annual of the Institute for Balkan Studies</i> , (LVI), 53–85. https://doi.org/10.2298/BALC2556053I	
5. Илић Марковић, Гордана ; Sabo, Milica. <i>Bosnisch/Kroatisch/Serbisch</i> . – Tübingen ; Basel : Francke, 2016.	
6. Ilić Marković, Gordana. <i>Im eigenen und im fremden Land gefangen. Serbische Internierte des Ersten Weltkrieges in Österreich-Ungarn</i> . – Berlin ; Boston : De Gruyter, 2022. (Online). DOI: 10.7767/9783205215240.435.	
7. Ilić Marković, Gordana. <i>Serbische Literatur im Ersten Weltkrieg</i> . – Berlin : Freie Universität Berlin, 2018. (Online).	
8. Ilić Marković, Gordana. <i>Die Herausbildung staatlicher Identität in der Zwischenkriegszeit im Königreich der Serben, Kroaten und Slowenen und in der Republik Österreich</i> . – In: Vojvodić, Mihailo (ur.). <i>The End of the War, Serbs and the Creation of Yugoslavia: Proceedings of the International Conference</i> . – Belgrad : Serbian Academy of Sciences and Arts, 2021, 233–248.	
Предложени ментор својим потписом потврђује да прихвата менторство предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања менторства:	Потпис предложеног ментора*
25. 3. 2026.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ И 1. ЧЛАН

Име и презиме:	Гордана Ђоковић
Звање:	ванредни професор
Факултет или институција:	Филолошки факултет Универзитета у Београду
Ужа област научноистраживачког рада:	библиотекарство
Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се приложеном табелом из акредитације (d_tabela) или библиографијом из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*
25.3.2020.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме:	Жељко Вучковић
Звање:	редовни професор
Факултет или институција:	Педагошки факултет у Сомбору Универзитета у Новом Саду
Ужа област научноистраживачког рада:	Библиотекарство

Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се **приложеном табелом из акредитације (*d_tabela*)** или **библиографијом** из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.

1. Библиотеке и идентитет : пролегомена за историју модерног српског библиотекарства / Гордана Стокић Симончић, Жељко Вучковић, Панчево : Градска библиотека ; Нови Сад : Филозофски факултет Универзитета, 2012 (Нови Сад : Офсетпринт)

2. Изазови и перспективе критичке педагогије медија / Гордана М. Рудић, Жељко У. Вучковић, Методички видици : часопис за методiku филолошких и других друштвено-хуманистичких предмета. - ISSN 2217-415X (Бр. 12, 2021, стр. 359-374)

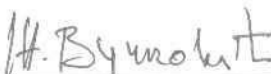
3. Осврт на објављене изворе о информационој писмености у Србији / Гордана Стокић Симончић, Жељко Вучковић, Читалиште : научни часопис за теорију и праксу библиотекарства. - ISSN 2217-5555 (Год. 13, бр. 24, мај. 2014, стр. 32-37)

4. Klikтанje i mišljenje : kultura knjige i čitanja u eri interneta / Željko Vučković, Култура полиса : часопис за неговање демократске политичке културе. - ISSN 1820-4589 (God. 9, br. 18, 2012, str. 197-211)

5. Od Huserela do Openhajmera : moderna nauka između odgovornosti i nihilizma / Željko Vučković, Шта могу [да промене] друштвене науке у 21. веку? : тематски зборник међународног значаја (Str. 141-149)

6. О књигама и слободи / Жељко Вучковић, Библиотекар : орган Друштва библиотекара НР Србије. - ISSN 0006-1816 (Год. 63, бр. 2, 2021, стр. 103-105)

Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.

Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*
25. 3. 2026.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме:	Жарко Војновић
Звање:	др филолошких наука, научни сарадник Филолошког факултета Универзитета у Београду
Факултет или институција:	Народна библиотека Србије, руководилац Одељења за библиографију
Ужа област научноистраживачког рада:	Историја српске књиге, национална библиографија
Ако предложени члан Комисије није на листи наставника на докторским студијама Филолошког факултета, квалификације за члана Комисије потврђују се приложеном табелом из акредитације (d_tabela) или библиографијом из које се види да испуњава услове за држање наставе на ДАС према Стандардима за акредитацију.	
1. <i>Српске манастирске библиотеке</i> . Панчево : Градска библиотека, 2019. (монографска публикација)	
2. <i>Српска библиографија. Књиге. 1801-1867</i> . Београд: Народна библиотека Србије, 2019. (монографска публикација)	
3. Грчке књиге бечке Штампарије Димитрија Давидовића. У: <i>Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор</i> , 87 (2021), стр. 33-46.	
4. Утицај Никонових и Петрових реформи на питање књиге у Карловачкој Митрополији XVIII века. У: <i>Богословље и духовни живот Карловачке Митрополије</i> . Београд : Институт за културу сакралног - Монс Хемус, 2019, стр. 131-145.	
5. Зашто је нека књига српска, и како се на то питање одговарало од Шафарика до данас? <i>Српска књижевност у историјама књижевности : поводом 225. годишњице рођења Павла Јосифа Шафарика</i> , 2022, 157-177.	
Предложени члан Комисије својим потписом потврђује да прихвата чланство у Комисији за одбрану и оцену научне заснованости предложене теме докторске дисертације и да влада језиком којим ће предложена теза бити написана.	
Датум прихватања чланства:	Потпис предложеног члана Комисије*
25. март 2026.	

* Сагласност се може дати у слободној форми и у електронском облику.

На основу чланова 44б и 76 Статута Универзитета у Београду – Филолошког факултета, чланова 33 и 35 Закона о високом образовању, и члана 6. Правилника о начину и поступку пријаве и оцене научне заснованости теме докторске дисертације бр 595/2, Веће докторских студија Филолошког факултета, на V редовној (електронској) седници одржаној од 24. до 28. априла 2026. године, донело је

О Д Л У К У

I

Даје се сагласност на пријаву теме, предлог чланова комисије, као и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације коју је поднела мср Јелена Цуца, бр. досијеа 2017/30081.

II

Одлуку о сагласности на пријаву теме, предлог чланова комисије и предлог ментора за одбрану теме и оцену научне заснованости докторске дисертације доставити Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

Председник Већа докторских студија
Филолошког факултета

Проф. др Веран Станојевић

Доставити:

- Наставно-научном већу,
- Председнику Већа докторских студија,
- Центру за докторске студије,
- Архиви.